

Förrättning av enskild väg

Utanför gator och landsvägar ordnas vägförbindelser till fastigheter med vägrätt till enskild väg.

Vad är en enskild väg?

Enskilda vägar är vägar vilka inte underhålls som allmänna vägar med offentliga medel och vilka också andra än enbart de markägare, inom vilkas områden vägen ifråga är belägen, kan använda.

En enskild väg byggs och underhålls av vägdelägarna. Delägarna kan bilda ett väglag.

För underhåll av vägen har väglaget en syssloman eller en bestyrelse med 3–5 medlemmar.

När behövs förrättning av enskild väg?

Enskild vägförrättning behövs då man vill utreda eller grunda vägrätter eller när vägdelägarna vill att en utomstående part beslutar om ärenden som gäller väghållningen. Vid förrättning kan man bland annat:

- grunda en vägrätt genom någon annans mark
- upphäva en enskild väg eller flytta den till en annan plats
- utreda vem som har nyttjanderätt till vägen
- grunda ett väglag
- fastställa vägenheterna
- grunda nyttjanderätt till upplagring av virke, bilplats, båtplats eller båtbygga
- utreda utsträckningen av ett befintligt väg-, lager-, bilplats- eller båtplatsområde
- bilda skydds- och frisiktsområden som eventuellt behövs för den enskilda vägen samt bestämma om bygginskränkning på dessa
- fatta beslut i ärenden som gäller vägens beskaffenhet, skick, anslutningar osv.

Vägrätt som grundas vid en enskild vägförrättning är bestående och en anteckning om vägrätten förs in i fastighetsregistret. En sådan vägrätt påverkas inte av eventuella ägarbyten för fastigheterna. Grundar sig vägrätten på en överenskommelse mellan fastighetsägarna, binder den i regel endast de personer som slutit avtalet.

Efter grundandet av en enskild väg behandlas ärenden som rör underhållet av vägen mellan vägdelägarna eller vid väglagets stämma om ett väglag har grundats.

Förrättning av enskild väg söks hos Lantmäteriverket

Ansök om förrättning i Lantmäteriverkets e-tjänst på <https://www.maanmittauslaitos.fi/sv/e-tjanster>. Välj fastighet och vilken förrättning du söker, fyll därefter i ansökan och lägg till eventuella bilagor i ansökan. Du kan även ansöka om förrättning på en ansökningsblankett ifall du inte har möjlighet att använda e-tjänsten. Blanketten hittar du på www.maanmittauslaitos.fi.

En karta där vägens läge framgår bör bifogas ansökan. Du kan skriva ut kartan på t.ex. Kartplatsen www.maanmittauslaitos.fi/sv/e-tjanster/kartplatsen. På ansökningsblanketten finns närmare information om vilka andra bilagor som behövs. Lantmäteriverkets kundservice ger vid behov information om hur ansökan ska göras.

Lantmäteriverket skickar ett meddelande till sökanden när förrättningen blir anhängig. Meddelandet innehåller bl.a. förrättningsingenjörens kontaktuppgifter.

Vad händer vid förrättningen?

Förrättningsingenjören förrättar den enskilda vägförrättningen ensam eller tillsammans med två gode män. Gode män anlitas om förrättningsingenjören anser det nödvändigt eller om någon sakägare begär det. Alla sakägare meddelas om förrättningssammanträdet genom kallelsebrev.

Vid förrättningssammanträdet behandlas de ärenden som gäller förrättningen på tjänstens vägnar. Vid behov förrättas terrängsyn. Vid sammanträdet fattas beslut om bland annat

- grundande, överföring eller upphävande av vägrätter
- fördelningen av vägens byggande och underhåll (fastställande av vägenheter)
- eventuella ersättningar för överlåtelse av mark samt för skada och men
- fördelningen av förrättningskostnaderna mellan delägarna.

Vid behov bestäms också om grundande av väglag vid sammanträdet.

Ändring i förrättningen och de beslut som fattats kan sökas hos jorddomstolen. Förrättningsingenjören förklarar förfarandet vid ändringssökande.



Efter avslutande av förrättning

Utdrag ur förrättningshandlingarna skickas till de fastighetsägare vars fastigheter har varit föremål för förrättningen, Handlingarna skickas elektroniskt via tjänsten Suomi.fi om fastighetsägaren har tagit tjänsten i bruk.

Handlingarna arkiveras varaktigt i ett elektroniskt arkiv och förrättningen antecknas i fastighetsregistret.

Lantmäteriverket tar ut en förrättningsavgift för förrättningen, se separat prislista. Vanligen fördelas avgiften mellan parterna enligt den nytta de har av förrättningen.